

Buisvoerbakken voor gespeende biggen

Anita Hoofs, *VPB-S*; Carola van der Peet-Schwering, *PV*

Op het Varkensproefbedrijf in **Sterksel** worden diverse buisvoerbakken op hun gebruikswaarde beoordeeld. Uit de resultaten van de eerste onderzoeken blijkt dat buisvoerbakken, mits goed uitgevoerd, een goed functionerend voersysteem zijn voor gespeende biggen in grote groepen.

Buisvoerbakken zijn gecombineerde voer- en drinkwatersystemen voor onbeperkte droogvoer- en drinkwaterverstrekking, die bij grote koppels biggen en vleesvarkens worden toegepast. De systemen bestaan uit een voorraadbunker, een ronde of rechthoekige trog die van alle kanten bereikbaar is en een drinkgedeelte aan beide zijden van de voertrog of twee drinkpippels die geplaatst zijn in de trog. Op de markt zijn verschillende typen buisvoersystemen verkrijgbaar. De uitvoering van het voersysteem en daarmee ook de handeling die het dier moet verrichten om voer te verkrijgen zijn verschillend voor de diverse typen. Er zijn buisvoerbakken met een klep of kegelmechanisme, met een beweegbare kogel of met een spleet tussen buis en voerplateau in de trog. Een buisvoersysteem kan vrijstaand in het hok of in de tussenwand tussen twee hokken gemonteerd worden. Leveranciers van buisvoerbakken geven aan dat er circa 30 tot 50 dieren per buisvoerbak gevoerd kunnen worden. Het voordeel van buisvoerbakken ten opzichte van brijbakken of van droogvoerbakken in combinatie met drinkbakjes bij grote koppels biggen is dat de investeringskosten per vreetplaats voor de voerverstrekking lager zijn. Het aantal dieren per buisvoerbak (voewentiel) is groter dan bij toepassing van een brijbak of droogvoerbalc. Economisch gezien hebben buisvoerbakken dus voordelen. Daarom is het technisch functioneren van doorslaggevend betekenis voor het perspectief van deze buisvoerbakken in de praktijk.

Onderzoek

Op het Varkensproefbedrijf "Zuid- en West-Nederland" is in juni 1998 een onderzoek gestart om het technisch functioneren te bepalen van verschillende buisvoersystemen voor gespeende biggen en vleesvarkens op de Nederlandse markt. Op basis van de

constructie van de buisvoerbakken die door leveranciers voor onderzoek worden aangeboden, wordt bepaald of ze ook werkelijk in aanmerking komen voor het onderzoek. De constructie moet aan een aantal minimeisen voldoen:

- degelijkheid welke beoordeeld wordt aan de hand van gebruikte materialen, verbindingen en kansen op beschadiging van dieren;
- de voedsering dient gemakkelijk regelbaar en afsluitbaar te zijn.

De gebruikswaarde wordt vastgesteld aan de hand van een beschrijving van de buisvoerbak en van onderzoeksresultaten. De onderzoeksresultaten met betrekking tot het praktisch functioneren van de verschillende buisvoerbakken worden onder uniforme omstandigheden verkregen. De technische productieresultaten van de dieren worden niet meegenomen in dit onderzoek. De gegevens worden per buisvoerbak gepubliceerd in een P4-rapport (van het Praktijkonderzoek Varkenshouderij).

Onderzoeksprotocol

Het onderzoek wordt uitgevoerd volgens het onderzoeksprotocol voor buisvoersystemen. Elk buisvoersysteem wordt in de vleesvarkenshouderij gedurende twee mestrondes en bij de biggenopfok gedurende twee opfokrondes onderzocht. Het onderzoeksprotocol bestaat uit drie onderdelen.

1. Specificatie van het buisvoersysteem.
Deze specificatie omvat een uitvoerige beschrijving (inclusief maatvoering) en tekening van het buisvoersysteem.
2. Beschrijving van de ondetzoeksomstandigheden.
Hier zijn de hokuitvoering, koppelgrootte, voersoorten en dergelijke omschreven.
3. Technisch functioneren van het buisvoersysteem en gebruikswaarden.

De onderzoeksgegevens die worden verzameld zijn:

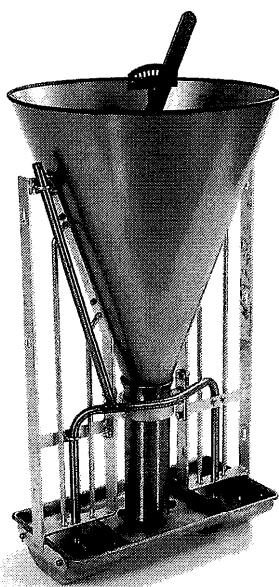
- relatie tussen doseerstand en de korreltoevoer;
- de wateropbrengst van de drinknippel bij een constante waterdruk;
- het gemak van aanleren van het voersysteem voor de dieren;
- de bereikbaarheid van de voeruitdoseringstechniek, de drinknippels en het voer en water in de trog voor de varkens;
- het eventueel voorkomen van uitwendige beschadigingen aan de dieren veroorzaakt door het voersysteem;
- het gemak van het vinden van de juiste voerdoseerstand (aantal wijzigingen in de doseerstand gedurende de ronde);
- de mate van voer- en watewermorsing;
- de hygiëne in en rondom de voerbak;
- het voorkomen van storingen (bedrijfszekerheid) en slijtage;
- algemene gebruiksewaring (gemak van controle voersysteem, reiniging).

Eerste publicaties

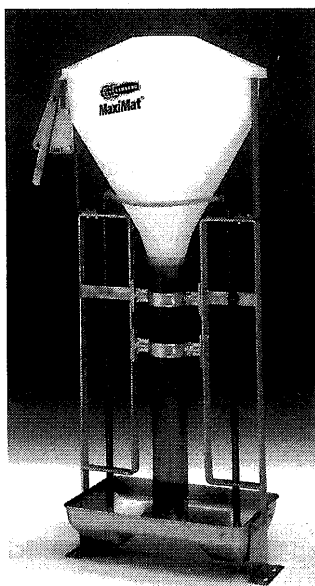
Inmiddels zijn de eerste typen buisvoerbakken voor gespeende biggen onderzocht. Dit zijn:

- de TUBE-O-MAT® voor gespeende biggen, geproduceerd door Egebjerg (Denemarken) en in Nederland geleverd door AHC-Staltechniek B.V. uit Hengelo (P4.35);
- de MaxiMat® voor gespeende biggen, geproduceerd door Echberg (Denemarken) en in Nederland geleverd door Kouwenbergh Machinefabriek B.V. uit Hulsel (P4.36);
- de Groba Groepsfeeder® voor gespeende biggen, in Nederland geproduceerd en geleverd door Groba Voedersystemen uit Wijchen (P4.37).

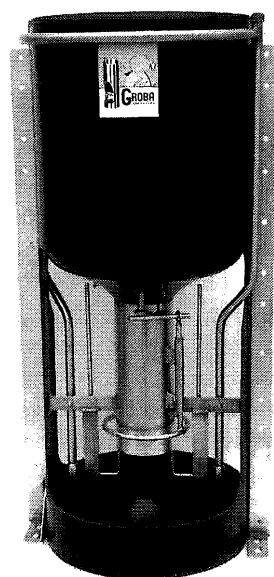
Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat buisvoerbakken, mits goed uitgevoerd, een goed functionerend voersysteem vormen voor biggen in grote groepen. ■

TUBE-O-MAT®

MaxiMat®

Groba Groepsfeeder®

® Geregistreerde merknaam